

i „nie-ludzkości” było w przysłowiowym „pełnym światła” optymizmie renesansowego humanizmu. Pico w dramacie owym dążył głębiej i głębiej, przebijał się ku metafizycznym prawdom, które mówiły mu o złożoności bytu. Według jego przemyśleń każde rozbitcie niesie w sobie załączki pojednania — i odwrotnie. Niniejszym napięciem naznaczone jest jądro rzeczywistości. Czy tak przedstawiając poglądy Pico della Mirandoli, Henri de Lubac nie ukrywał nieśmiało swoich własnych przekonań? On to przecież nie raz z zadumą spoglądał na dramaty naszej epoki znad swoich opasłych i harmonijnych ksiąg. Rozglądał się szeroko i wglądał jak najgłębiej w serce ludzkie i w ducha dziejów, by odkrywać katolicyzm, by ogrzać się nadzieją wiary. Studium jego poświęcone włoskiemu humaniście jest także milczącym autoportretem.

Rzym

O. MACIEJ BIELAWSKI OSB

O. Paweł Szczaniecki OSB

CURRICULUM VITAE

- 1917 — ur. 26.V. w Nawrze, — Tadeusz — s. Jana i Ireny z d. Cichowska
- 1935 — matura w gimnazjum im. A. Mickiewicza w Poznaniu (wychowawcą klasy był prof. Karol Górski, który wywarł duży wpływ na Tadeusza. Później razem odbywali służbę wojskową i często kontaktowali się, gdy prof. Górski po wojnie pracował na uniwersytecie w Toruniu). Ponieważ w dzieciństwie dużo chorował, chodził do gimnazjum kolejno w Zakopanem, Rabce, na Bielanych pod Warszawą i w Poznaniu
- 1935/36 — służba wojskowa (podchorążówka)
- 1936—39 — 3 lata studiów prawa na Uniwersytecie w Poznaniu
- 1939 — udział w kampanii wrześnieowej, potem przebywał w majątku rodziców
- 1942—43 — pracował jako rządca w majątku p. Jackowskiego Wodziczna k. Grójca
- 1943 — wstąpił do Opactwa Benedyktynów w Tyńcu (11.XI. — obłóczyny)
- 1945 — I profesja (18.I. „in articulo mortis” w czasie ofensywy wojsk rosyjskich, potem, ponieważ korespondencja z Opactwem św. Andrzeja w Belgii były utrudniona, a musiała być zgoda tamtejszego klasztoru na każde śluby, ostatecznie zostały złożone dopiero 28.X.)
- studia teologiczne (rok na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gdzie siedział w jednej ławce z późniejszymi kardynałami Macharskim i Deskurem), potem — ponieważ nie udało się załatwić formalności związanych z planowanym wyjazdem na studia do Rzymu — studia domowe do 1950 r., zainteresowanie lectio divina, studium Ojców Kościoła

- 1948 — śluby uroczyste (29.IV.), diakonat (25.VII),
- 1949 — święcenia kapłańskie (31.VII.) („ad solam missam” — studia trwały jeszcze przez rok, dopiero potem mógł pełnić wszystkie obowiązki kapłańskie), różne funkcje domowe w Tyńcu, współpraca z przeorem o. Karolem van Oost w duszpasterstwie zakonnic
- 1952—58 — praca w duszpasterstwie jako proboszcz w Tyńcu
- 1959—1965 — wykłady w Krakowie (Seminarium Krakowskie, Częstochowskie i OO. Dominikanów), rekolekcje, współpraca z Ks. prof. Klawkiem w „Ruchu Biblijnym i Liturgicznym” (od 1950)
- 1958—59 — przez 8 miesięcy przebywał w klasztorze benedyktyńskim w Lubiniu
- 1959—64 — intensywna praca rekolekcyjna, przy okazji badania w archiwach parafialnych, współpraca z ks. prof. W. Schenklem, wiele publikacji z zakresu historii Mszy św. (3 książki: *Śłużba Boża w dawnej Polsce I—II i Msza po staremu się odprawia* stanowiły potem przedmiot pracy dyplomowej: Jan Czaja, „Msza św. w dawnej Polsce w świetle pism o. Pawła Szaniackiego”, pod kierunkiem ks. prof. Piotra Gajdy, Tarnów 1972), odkrycie „Wypominków” (modlitwy powszechnej) jako prastarej tradycji (artykuł z „Ateneum Kapłańskiego” 1964 cytowany w zagranicznych publikacjach o modlitwie wiernych). Główny przedmiot zainteresowań: zbieranie materiału do historii Mszy świętej głównie w średniowieczu.
- 1965—68 — studia na Wydziale Teologicznym w Instytucie Historii Kościoła Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego pod kierunkiem bpa prof. M. Rechowicza (z którym utrzymywał kontakt od czasów powojennych, gdy seminarium archidiecezji Lwowskiej mieściło się w Kalwarii Zebrzydowskiej); praca magisterska o pocałunku pokoju (wydrukowana w II serii „Śłużby Bożej w dawnej Polsce”), praca doktorska o rycie poświęcenia kościoła w świetle dokumentów z XII w. w Polsce (*Sacramentum dedicationis. Obrzęd poświęcenia kościoła i jego znaczenie w dziedzinie religijnej, obyczajowej i kulturalnej na podstawie źródeł polskich z XII wieku*, Lublin 1979 (Towarzystwo Naukowe KUL), s. 137. Recenzenci: prof. A. Gieysztor i ks. prof. B. Kumor. Obrona w 1969 r. Przez rok przebywał w Lublinie, potem u Sióstr Urszulanek UR w Nałęczowie (1966—68)
- Po powrocie do Tyńca na polecenie przełożonych praca badawcza nad historią Tyńca, pomoc w odnajdywaniu źródeł magistrantom i doktorantom
- pracownia historyczna — gromadzenie dokumentów, publikacji i notatek na fiszkach, pomoc w Mogile (spowiedź)
- rekolekcje (34 lata w Zabrze), wygłaszanie różnego rodzaju odczytów i prelekcji popularno-naukowych m.in. w Klubach Inteligencji Katolickiej, jako żywe słowo podczas Tynieckich Recitali Organowych itp.
- stała aktywność duszpasterska (Msza św. wieczorna z homilią w Tyńcu w każdą niedzielę, często przewodniczenie w pogrzebach starszych parafian)
- Wyjazdy naukowe — w połowie lat siedemdziesiątych kilkumiesięczne stypendium w Lowanium; udział w kongresie mariologicznym w Saragossie (Hiszpania — 197..?)
- koniec lat osiemdziesiątych — praca w archiwach watykańskich w związku z Bullarium Poloniae
- 1989 — praca w archiwum Opactwa św. Andrzeja nad dokumentami związanymi z o. Karolem van Oost (m. in. kopiowanie jego dziennika).

BIBLIOGRAFIA

KSIĄŻKI

- Służba Boża w dawnej Polsce. Studia o Mszy św.*, Poznań Księgarnia św. Wojciecha 1962, s. 255 (recenzje:
Z. Starowieyska Morstinowa, Książka Milenijna i soborowa, Tyg. Powsz. R. 18 (5.I.1964), nr 1, s. 7;
M. Noczerska, Studia Źródłoznawcze 15 (1970—1971), 254;
K. Górski, Studia Źródłoznawcze 10, 1965, 180—181)
Służba Boża w dawnej Polsce. Studia o Mszy św. Seria druga, Poznań 1966, s. 259 (rec. M. Plezia, Tyg. Powsz. 21 n. 30 (915) z 23.VII.1967;
M. Banaszak, „Dwie książki o Pawła Szczanieckiego”? Przewodnik Katolicki 1967, z. 15, s. 136)
Msza po staremu się odprawia, Kraków 1967, Znak, s. 165 (recenzje: J. Kowalski, RBL 20(1967), s. 319—320;
J. Pasierb, Msza w Polsce, Tygodnik Powszechny R. 22, 1968, nr 8, s. 8) (rec. Tyg. Powsz. R. 31, nr 5 (1462) z 30.I.1977
Katalog opatów tynieckich, Nasza Przeszość 48 (1978), 6—244 (rec. G. Labuda, Szczaniecki, Katalog, Studia Źródłoznawcze 25 (1980), s. 261—262;
Z. Kozłowska Budkowa, Rec. Szczaniecki, Katalog — Tyniec, Studia Historyczne 25, z. 3—4, 1982, s. 508—511)
Sacramentum dedicationis. Obrzęd poświęcenia kościoła i jego znaczenie w dziedzinie religijnej, obyczajowej i kulturalnej na podstawie źródeł polskich z XII wieku, Lublin 1979 (Towarzystwo Naukowe KUL), s. 137 (Studia Kościelno-Historyczne t. III), (red. R(afał) K(arpiński), „Zapiska”, Przegląd Historyczny t. 73, z. 3—4, W-wa 1982, 392—393)
Opactwo tynieckie. Przewodnik, Kraków 1980, DW, s. 58 (59?) i 16 reprodukcji — II wyd. (?) Opactwo tynieckie. Przewodnik, Tyniec 1985 (s. 114 + 1? nlg. + ilustracje, mapka, plan)
Tyniec, Kraków 1980, Znak, s. 238 (240) i ilustr. (rec. Romuald Szpor, Życie i myśl R. 31, 1981, nr 11, s. 130—132;
Tomasz Fijałkowski, Mnisi nad Wisłą, Znak R. 32 (1980), s. 1667—1670)
Święty Benedykt, Poznań 1983, W drodze, s. 116 (120). (Recenzje: Benedykt Stefan Zima cyst., Patron Europy, Ład IV nr 42 163), Warszawa 21.X.1948, s. 8;
Kazimierz Bobowski, Renesans badań benedyktyńskich, w: Chrześcijaństwo a współczesność, 1985, nr 6 (14), s. 100—101)
Wyd. II, Tyniec 1987, s. 142 + 1 nlb
Tyniec 1987, s. 143
Benedyktyni polscy. Zbiór szkiców i opowiadań, Tyniec 1989, s. 413
Ojciec Karol van Oost, Tyniec 1990, s. 207 (205 + 1 nlb)
Kościół w Raciborowicach, wyd. S. Migas, Kraków 1993, s. 5—119
brozura, 990 lat Opactwa Benedyktynów w Tyńcu, 1975, s. (7)
„ , O medalu świętego Benedykta, Kraków—Mogiła 1987, s. 32
„ , Nazwa miejscowości Tyniec i co z tego wynika, Tyniec 1990, s. (7)

HASŁA W SŁOWNIKACH I ENCYKLOPEDIACH

- Krzyżanowski Hieronim, opat tyniecki + 1572, PSB 15, 1970, 602
Michał z Kleparza PSB 20, 1975, s. 623—624
Mielecki Mikołaj, PSB 20 (1975), s. 765
J. Grześkowiak, P. Szczaniecki, Boże Narodzenie w Liturgii, EKat 2, 866—868

- Barok w liturgii, EKat 2 (1976), 50—52
 Benedykt z Nursji św., EKat 2, 228—230
 M. Kanior, P. Sczaniecki, Mirecki Stanisław Krystyn zm. 1733, PSB 21, 1976, 338—339
 Bartłomiej z Krzywina, EKat 2, 78—79
 Bartoszewski, EKat 2, 87
 J. Kowalczyk, P. Sczaniecki, Benedyktyni w Polsce, EKat 2, 238—242
 Brzechwa Andrzej, EKat 2, 1122
 Buchowski Piotr, EKat 2, 1149
 Mściśław, PSB 22 (1977), 255—256
 Ostrowski Jozafat, PSB 24 (1979), 555—556
 K. Górski, P. Sczaniecki, Pologne I. Du 9(e) siècle à 1577, w: Dictionnaire de Spiritualité 12—2, Paris 1986, col. 1865—1872
 Przybysław + 1280, opat benedyktyński w Mogilnie, PSB 29 (1986), 129—130
 Pstrokoński Stanisław + 1657 bp chełmiński, opat tyniecki, PSB 29 (1986), 275—277
 Racibor + 1309 opat na Łysej Górze, PSB 29 (1986), 587—588
 Mieczysław Pater i Paweł Sczaniecki, Radziwiłł Edmund Fryderyk, imię zakonne Benedykt (1842—1895), PSB 30 (1987), 178—180
 Riegier Pius, PSB 31(1988), 289
 Benedyktyni, w: Bóg — człowiek — świat, Ilustrowana Encyklopedia dla młodzieży, Katowice 1991, 25—27
 Mnisi, w: Bóg — człowiek — świat, Ilustrowana Encyklopedia dla młodzieży, Katowice 1991, 175—176

ARTYKUŁY

- Pamiętka dawnych zwyczajów liturgicznych, s. 64—72
 Wiadomości liturgiczne, RBL 3(1950), s. 157—160
 „Paroisse et liturgie” na cenzurowanym, RBL 4(1951), s. 431—432
 Doświadczenia duszpasterskie, RBL 4 (1951), s. 433—434
 Krzak gorejący, RBL 5 (1952), s. 469—474
 Fundamenta eius... Objasnienia części zmiennych Mszy św. na święto NMP Jasnogórskiej, RBL 9(1956), s. 209—215
 Eucharystia a wychowanie i samowychowanie, RBL 12 (1959), s. 289—295
 Przeżycie dogmatu Łaski w liturgii, RBL 12(1959), nr 5, s. 485—491
 Pieśń o dobrej robocie, Miesięcznik Franciszkański R. 54 (1960/61), s. 608—612
 Na wschód od Edenu. Biblijne założenia powieści J. Steinbecka, Znak 85—86, r. 13(1961), s. 1110—1120
 Święto Macierzyństwa, M.F. R. 55, 1961/62, s. 9—11
 Dzieje ofiar mszalnych ludu w Polsce, RBL 15 (1962), s. 29—43
 O homiliarzu praskim jako źródle do dziejów Mszy św., RBL 16 (1963), s. 173—187
 Wypominki jako jeden z postulatów ruchu liturgicznego, Ateneum Kapłańskie 67 (Włocławek 1964), s. 367—377
 O Hieronim Krzyżanowski opat tyniecki 1967—1973, Filadelfia R. 2 (1965), nr 4 (8), s. 32—34 (maszynopis)
 Duch wywołany, Przew. Kat. nr 22, 1967, z 28.VI., s. 198 (rec. J. Kwilecka, Perykopy włkn)
 Pocałunek pokoju w liturgii mszalnej na terenie dawnej Polski, mps, Lublin 1970, ss. 75, streszczenie, RTK 19, z. 4, 1972, s. 65—67 (Recenzja: M(aria) RAD(ożycka), P. Sczaniecki, Ritus pacis w liturgii w Studia 1973 (Studia Źródłoznawcze 25(1980), s. 258)

- Sacramentum dedicationis, Mps Lublin 1971, ss. 6 nlb + XX + 210
- Streszczenie — omówienie w: Prace dyplomowe wykonane w Instytucie Historii Kościoła KUL w roku akad. 1971—72; RTK R. 20, 1973, z. 4, s. 120—128
- Sacramentum dedicationis. Obrzęd poświęcenia kościoła i jego znaczenie w dziedzinie religijnej, obyczajowej i kulturalnej na podstawie źródeł staropolskich z XII wieku (streszczenie), RocznTheolKan R. 20 z. 4, 1973, s. 120—128
- Dzieje budynków klasztornych w Tyńcu, Studia Theol Vars. 11(1973), nr 2, s. 279—294
- Nauka o modlitwie i życiu wewnętrznym, w: Dzieje teologii katolickiej w Polsce, (red. M. Rechowicz), t. I, Lublin 1974, s. 309—336
- Studium commune benedyktynów w Polsce (wiek XVIII), w: Dzieje teologii katolickiej w Polsce, (red. M. Rechowicz), t. 2, cz. 2, Lublin 1975, Służba Boża w dawnym Tyńcu, Tyg. Powsz. R. 29, nr 26 (29.VI.) 1975
- Ręka w rękę, Znak 260 r. 28(1976), s. 194—197
- Tysiąc lat jak dzień wczorajszy... Opowiadanie o dziejach Tyńca, Znak (261) r. 28 (1976, s. 325—254 (przedruk w: P. Sczaniecki, Opactwo tynieckie. Przewodnik, Tyniec 1985)
- „Pontyfikalia” tynieckich opatów w średniowieczu, Cultus et cognitio, Studia z dziejów średniowiecznej kultury, Warszawa 1976, s. 557—563
- Odmiana czasów w życiu księdza Davida, Znak 269, r. 28 (1978), s. 1550—1562
- Gest modlitewny w późnym średniowieczu, w: Kultura elitarna a kultura masowa w Polsce późnego średniowiecza, red. B. Geremek, Warszawa 1978, s. 49n
- Drogi mnicha, Znak 297 (R. 31, nr 3, 1979), s. 173—181
- Pontyfikał krakowski, Studia Źródłoznawcze 25 (1980), 223—225
- Nauczyciel tych, co światu umierają, W drodze nr 11 (87), 1980, s. 80—84
- Gdyby ktoś chciał sobie czytać, Znak R. 32 (1980), nr 318 (12), s. 1550—1554
- Dwugłos o benedyktynach, Znak R. 32 (1980), s. 1671—1674
- Henryk von Thijne — opat klastralny w Mogilnie 1674—1678, w: Materiały sprawozdawcze z badań zespołu pobenedyktyńskiego w Mogilnie, zesz. 2, Warszawa 1980, s. 21—28
- Tyniec stoi nad Wisłą, Polska nr 6 (310) 1980, s. 38—47
- Mnich — arcybiskup (Bł. Gaudenty — Radzim), W drodze nr 9 (97), R. 9 (1981), s. 12—16
- Storożytności słowiańskie w sześciu formach, Polska nr 8(324), 1981, s. 18—26
- Św. Benedykt, wiedza o Nim i przejawy jego kultu w dawnej Polsce, w: Zakony benedyktyńskie w Polsce, krótka historia, Tyniec 1981, s. 21—38
- Benedyktyni, w: Zakony benedyktyńskie w Polsce, krótka historia, Tyniec 1981, s. 39—77
- Kameduli, w: Zakony benedyktyńskie w Polsce, krótka historia, Tyniec 1981, s. 103—120
- Kartuzi, w: Zakony benedyktyńskie w Polsce, krótka historia, Tyniec 1981, s. 121—141
- Wskreszenie opactwa benedyktynów w Tyńcu, w: Księga Sapieżyńska, red. J. Wolny, R. Zawadzki, t. I, Kraków 1982, s. 369—376
- Msza święta w pismach i „przemilczeniach” Norwida, W drodze, nr 10 (122), 1983, s. 33—39
- O Mikołaju, mnichu świętokrzyskim, W drodze 34 (115) 1983, s. 69—76
- Kamienie do mozaiki, w: Modlitwa i praca, red. B. Bejze, W nurcie zagadnień posoborowych t. 13, Warszawa 1984, s. 51—179
- Henryka Augustynowicz Ciecierska, O. Paweł Sczaniecki, Kronika benedyktynek ormiańskich, NP 62 (1984), s. 97—150

- Ojcowie jurajscy, *Miscellanea patristica in honorem Andraea Bober XXXV ann. laboris didascalici, Vox Patrum* z. 6/7, Lublin 1984, s. 292—303
 Książd Profesor Wacław Schenk historyk liturgii (wspomnienie), *NP* 62 (1984), s. 203—209
- Z dziejów uroczystości św. Franciszka w Polsce, *Studia Franciszkańskie* (t.) I, Poznań 1984, s. 285—294
- Znak wiecznego Przymierza, *Znak* 360—361, 1984, 1443—1454
- Długosz o Tyńcu, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego DCCII, Prace historyczne*, Z. 76, 1985, s. 171—176
- Odnowa potydencka w opactwie świętokrzyskim. Rządy Michała Maliszewskiego (1595—1608), *NP* 63 (1985), s. 111—150 ([1]—[40] i odbliska)
- Wywiad franciszkanina z benedyktyńcem (J. Pasiecznik — P. Szaniecki), *M.Fr. R.* 79; 1985/86 nr 3, s. 22—8
- Florian Amand Janowski biskup tarnowski 1786—1801, *Currenda*, organ urzędowy diecezji tarnowskiej, R. 136 (1986), nr 1—3, s. 49—59
- Śluby mnisze, w: *Za przewodem Ewangelii, Tyniec* 1986, s. 32—41
- Biskup Grzegorz Tomasz Ziegler 1770—1852, *Currenda*, organ urzędowy diecezji tarnowskiej, R. 137 (1987), nr 4—6, s. 185—199
- Gryfici z linii brzeźnickiej i benedyktyni, *Studia Historyczne* R. 30 (1987) z. 1 (116), s. 3—18
- K. Górski, J. Majkowski, P. Szaniecki, *Duchowość polska. Zarys historyczny*, w: *Życie wedle Ducha. Księga Pamiątkowa z okazji XXV lecia działalności Prymasowskiego Studium życia wewnętrznego*, red. E. Weron, Poznań 1987, s. 70—100
- Włość opactwa tynieckiego nad Wisłoką, w: *Z dziejów Kołaczyc. Materiały Sympozjum zorganizowanego z okazji 650 lecia uzyskania praw miejskich, Kraków 1989* (skrypt powielany), s. 4—10
- Die Benediktinerabtei Tyniec (Polen) vor 50 Jahren wiederrichtet (überarbeitet von Anselm Reichhold OSB, Schreyern), *Studien und Mitteilungen zur Geschichte des Benediktiner Ordens und seiner Zweige*, Jahrgang 1989, Heft III/IV, s. 517—520
- Marto — Marto, w: *Słuchaj, módl się pracuj*, red. K. Janicki, Tyniec 1989, 243—266
- Umysłowość i kultura duchowa klasztorów krakowskich za czasów Jana Kochanowskiego, w: *Cracovia Litterarum. Kultura umysłowa i literacka Małopolski w dobie Renesansu*, (Kraków 1991), s. 267—283
- Obraz ożywiony Tuchowa z r. 1668, *Tuchowskie Wieści* R. 2 (1991), nr 5 (7), maj 1991, s. 8—12
- Człowiek — ogniwo (Jan Sajdak?), *Tuchowskie Wieści* R. 2 (1991), nr 9/10 (11/12), wrzesień—październik 1991, s. 6—7
- Z kart historii Tuchowa. Między młotem a kowadłem. (Daniel z Tuchowa), *Tuchowskie Wieści* R. 3 (1992), nr 1 (14), styczeń 1992, s. 7—9
- Znak na ziemi, Chorągiew Maryi, Biuletyn Parafii i Sanktuarium Matki Bożej w Tuchowie, rok 4, nr 3 (1992), s. 5—6
- Długo trwanie Tyńca, w: *Tyniec, sztuka i kultura benedyktyńców od wieku X do XVIII. Katalog wystawy na Zamku Królewskim na Wawelu, październik—grudzień 1994* (red. nauk. K. Żurowska), Kraków 1994, ss. XII—XVI
- Opactwo benedyktyńców w Tyńcu (Przedmowa w:) Kraków — Opactwo benedyktyńców w Tyńcu w rysunkach Ryszarda Natusiewicza, Wrocław 1994, nlb
- O wezwaniu św. Benedykta kościołów małopolskich, w: *Cracovia, Polonia, Europa. Studia z dziejów średniowiecza ofiarowane Jerzemu Wyrozumskiemu*, Kraków 1995, s. 199—205
- Ratnawy w średniowieczu, *Zeszyty Wojnickie*, R. 4 nr 5 (37), maj 1995, s. 11—12

Rzut oka na historię Tyńca, w: Teki Krakowskie II, red. S. Kołodziejski, R. Marcinek (Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Krakowie), Kraków 1995, s. 173—177

RECENZJE, PRZEKŁADY I NOTKI

- J. Brinktrine, Msza święta, RBL 10 (1957), s. 233—238
 Chronologia polska — Praca zespołowa pod red. Br. Włodarskiego, RBL 12 (1959), s. 327—328
 S. Hieronimi Presbyteri opera pars I, RBL 12 (1959), s. 429—432
 Michels Aem., Index verborum omnium, quae sunt in Tertulliani tractatu De praescriptione haereticorum, RBL 12 (1959), s. 603—604
 Górski Karol, Od religijności do mistyki. Zarys dziejów życia wewnętrznego w Polsce, Cz. I (966—1795), RBL 16 (1963), s. 226—228
 Kowalewicz
 Harrison R. K.: Cantica Medii Aevi Polono Latina, RBL 18 (1965), s. 61—62
 Pascha nostrum. Wieczera Pańska w życiu wspólnoty wiernych, RBL 20 (1967), s. 58—60
 Słownik polskich teologów katolickich, t. 1—2, Warszawa 1981—1982, Kwartalnik Historyczny 90 (1983), nr 1, s. 264—266
 Mielec. Dzieje miasta i regionu, red. F. Kiryk, t. I. Czasy przedrozbiorowe, Rzeszów 1984, s. 723, Studia Historyczne R. 29 (1986), s. 3 (114), s. 478—481
 Benedyktyni w Polsce Bolesławów i później (artykuł recenzyjny z M. Derwicha, Benedyktyński klasztor św. Krzyża na Łysej Górze w średniowieczu, Warszawa—Wrocław 1992), Studia Historyczne R. 36 (1993), z. 2, s. 239—247
 Przekład dokumentu Kongregacji Kultu Bożego z 13.I.1965 — Wspólna modlitwa wiernych („Wypominki”), RBL — prawdopodobnie 1968?, s. 211—226
 Artykuły popularno-naukowe w Przewodniku Katolickim, wstępy do kilku programów Tynieckich Recitali Organowych

S P R A W O Z D A N I A I W I A D O M O Ś C I

Zdzisław J. Kapera

V MIĘDZYNARODOWE KOLOKWIMUM QUMRANOLOGICZNE (Kraków — Zakrzówek 1995)

Tradycja międzynarodowych spotkań qumranologicznych w Krakowie, tzw. kolokwium mogiłańskich (nazwanych tak od miejsca pierwszych trzech konferencji) została podtrzymana. Kilkunastu uczonych, doktorantów i studentów dyskutowało w dniach od 29 czerwca do 4 lipca 1995 w murach seminarium XX Zmartwychwstańców w krakowskiej dzielnicy Zakrzówek. Przez pierwsze trzy dni wygłoszono 10 referatów, z których trzy bezpośrednio dotyczyły głównego celu spotkania: przedyskutowania problemów archeologicznych osiedla w Chirbet Qumran.

Od czasu kiedy N. Golb bronił w Mogilanach (1987) swej wizji osiedla qumrańskiego jako fortecy lub przynajmniej ufortyfikowanego założenia